

№ 67

D. 9. Marca.

NIEDZIELA.

ROK 1828.

KURJER

Warszawski

WSPOMNIENIA.

Umowa Bendzyńska
1589.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Ogłoszoną została prenumerata na pismo pod tytułem: *Rzecz o Sądownictwie Najwyższem, czyli o potrzebie przywrócenia zupełnego Sądu Kassacyjnego w Królestwie Polskiem; wyłożona w 3ch częściach*: Ista Zawiera wyłuszczenie natury i zasad Instytucji kassacyjnej. Skutki terazniejszej organizacji Sądu najwyższego w porównaniu z Sadem kassacyjnym, zastawą konstytucyjną i z zasadami władzy prawodawczej, wykonawczej i sądowej. Część 2ga Zawiera rys historyczny rozmaitych Instytucji w zastępstwie Sądu kassacyjnego używanych w prawodawstwie krajowem i zagranicznem; aszczególnie historją Instytucji Sądu kassacyjnego. Część 3cia Przedstawia wykład systematyczny terazniejszej organizacji Sądu kassacyjnego Francuzkiego, z uwagami nad przystosowaniem do Prawodawstwa Polskiego, przez *Damażego Dzierożyńskiego Sędziego Kryminalnego w Województwie Mazo. i Kalisz.* Cena prenumeraty zł. 6. Przyjmuje się u *Brzeziny* i u *Daltrozza*. Raczili oraz podjąć się przyjmowania takowej w *Wni Torosiewicz* i *Owidzki Mecenasi*, *Chobrzyński Patron* w *Płocku* i *Łoiewski Patron* w *Kaliszu*. Pismo wyjdzie w pierwszych dniach Kwietnia w bardzo ograniczonej liczbie exemplarzy, których cena powyższu będzie podobna.

Na ostatnich Targach Warszawskich płacono za Korzec Żyta złot: od 12 i pół do 13 i pół. — Pszenicy od 16 do 19. — Jęczmienia od

13 i pół do 14. — Owsa od 8 i pół do 9 i pół. — *Siana* furę iednokonną od 15 do 26; parokonną od 30 do 36. — *Słomy* furę zwycajną od 7 do 9.

Liczni słuchacze zgromadzili się wczoraj w Teatrze Narodowym. Starowne wznowienie i dokładne wykonanie iednego z cenniejszych dzieł *Mozarta*, znawcy przygłi z zadowolnieniem.

Według doświadczeń starych Gospodarzy, iest mroz, trwać będzie ieszcze zimno przez dni tyleż. — Dziś zimna stopni 5.

Onagdaż *Wieśniaczka* z pod *Sachaczewa* przywiozła na sprzedaż do Warszawy *indyckę* mającą nogi zupełnie podobne do giesich.

NOVOŚCI ZAGRANICZNE.

Donoszą z *Madrytu*, że *generał Longa* oznajmił publicznie, iż Królestwo *Walencki* od wszystkich buntowników oczyszczono zostało. — Listy z *Lisbony* zapewniają, że d. 9 z. m. *Królewicz Don Michał* Reient *Portugalji* oczekiwany był w tej stolicy. Gwdowiata *Królowa Portugalica* udała się do Pałacu *Aluda*, dla przyjęcia swego syna. — *Generał Francuzki* *Urabia Mustje* zakończył życie w *Paryżu*, mając lat 89. — Utrzymują w *Londynie*, że rząd *Angielski* poszle 10,000 wojska do *Morai*, wzywając rząd *Francuzki* aby podobną liczbę wojska także tam posłał. — Składka na pomnik zmarłego *Ministra Kanninga* wynosi teraz w *Anglii* 380,400 złp. — *Pan Stratford Kanning* Posel *Angielski* przy porcie Ot-

tomańskiej, który iak, już doniesiono, przybył do *Paryża*, bawił tylko przez 36 godzin w tej stolicy, poczem udał się do *Londynu*, gdzie ośobiście zda sprawę rządowi o swych działaniach w *Stambule*. — W *Marsylii* upada teraz handel morski, gdyż niedawno tylko jeden okręt handlowy znajdował się w tamiecznym porcie. — Według najnowszych wiadomości z *Smirny*, przedsięwzięcia Pułkownika *Fabwjego* na wyspie *Scyo* zupełnie zniszczone zostały. Korpus tego Pułkownika został osłabiony przez zbyt ciężkie trudy wojenne, niedostatek żywności i innych potrzeb, do czego przyczyniło się, że działania tegoż korpusu przeciw wojsku Tureckiemu w tamiecznym zamy będącemu, kilka razy nieudało się, przeto żołnierze Grecy stracili zapas, który ich dotąd ożywiał, tak dalece, iż Pułkownik *Fabwje* widział się na koniec zmuszonym postać do *Eginy* wzywając tamieczną władzę aby mu przysłała kilka statków transportowych, na których by mógł przewieźć swój korpus, na co *Admirał Ryni* niezwłocznie przystał, oraz rozkazał oświadczyć Tureckiemu *Admirałowi Tajrowi Baiowi* będącemu w porcie *Mambilio* i mającemu flotyllę składającą się z 2ch okrętów wojennych po 80 armat, kilku fregat i korwet, aby nieważył się posunąć ku wyspie *Scyo*, jeżeli niechce doznać podobnego losu, jak flotta Turecko-Egijska pod *Nowaryno*. —

Sławny *Kanarys* krąży teraz z swemi okrętami w bliskości wyspy *Miteliney*. — Donoszą także z *Stambułu* że tamieczny Patriarcha Ormjański odebrał rozkaz *Sultana*, mocą którego wszyscy księża Katolicko-Ormjańscy na wieczne czasy są oddaleni z państwa *Ottomańskiego*! Tym nieszczęśliwym Duchownym których było 42 w *Stambule*, dano tylko 5 dni czasu dla ułatwienia interesów, po których u-

płynieniu stawić się musieli na pokładzie okrętu który sobie nali dla udania się do *Włoch*, gdzie szukać będą przytułku. — Utrzymują w *Stambule*, że wkrótce także wygnani będą do *Azji* z tej stolicy wszyscy Grecy i Ormjanie pochodzący z *Erzerun*, co okazuje, że *Porta* ma chęć oczyścić *Stambuł* z *Chrześcjan*, żeby z czasem tylko Turcy mieszkali w tej stolicy. Plan rządu Tureckiego żeby domy wygnanych Ormjan były obrócone na koszarę dla wojska Tureckiego, został zmieniony. Te domy sprzedane być mają przez publiczną licytację, jednak nikomu iak tylko rodowitym Turkom. — *Porta Ottomańska* sposobi się ciągle do boju. Wioski Tureckie leżące wzdłuż kanału, są osadzone nieregularnem wojskiem które jest tak zgłodniałe i obdarte, że bardziej podobne do żebraków iak do żołnierzy. Naprzędnieściu *Pera* założono 2 szpitale. Wydany rozkaz *Porty* przeciw nieszczęśliwym Ormjanom, został z największą srogością wykonany. Urzędnicy celni kazali sobie płać podwójne cło wychodowe od rzeczy nieszczęśliwych wygnanców, których domy i składy niebawnie zostały opieczetowane, książki handlowe wygnanych kupców w bibliotece *Intendenta mennicy* złożone zostały. Od kilku nieszczęśliwych rodzin Ormjańskich odebrali żołnierze pieniądze które mieli przy sobie. Barbarzyństwo Turków posunęło tak bardzo, że chciano zabierać wygnancom nawet węgle, które zabrali z sobą dla ochrony od zimna w drodze. — *Sultan* terazniejszy ma lat 42, dotąd tylko ma jednego syna mającego lat 15, który jest ostatnim potomkiem dynastji panującej od 5ciu wieków w *Turcji*. Z tej dynastji panowało 30 *Sultanów*, z których, 9ciu odebrali życie buntownicy lub następcy, jeden umarł w niewoli, a jeden poległ na wojnie. *Sultan* terazniejszy bardzo jest pracowity w pilnowaniu spraw

rządowych, wie o wszystkim co się dzieje w całym kraju, lepiej niż jego ministrowie, surowy gdy idzie o dopełnienie wyroków jego; poskromił wielu Baszów, a najbardziej okazał się stałym wzniesieniu Janczarów; lecz jego uporczywość stawiał się przyczyną klęsk narodu któremu panuje. — Okręt kupiecki, który, dnia 28 Stycznia, po 7 dni odnójowej żegludze przybył z Syry do Zante, przywiózł wiadomość, iż podczas, okropnej burzy na Archipelagu, 10 okrętów kupieckich utonęło, a bryk Lorda Kochran został wyrzucony na ląd przy Seyo. Statek parowy Grecki *Karterja*, który niedawno krążył blisko Patras, zawiął d. 31 Stycznia do Zante. — *Walter-Skot* wkrótce ukończy nowy romans: »Dzień S. Walentego czyli piękna Dziewica z Pert«. — W *Madrycie* i jego okolicach tak się namnożyło rabusiów, że za miasto lękała się mieszkająca uciekać nawet na przechadzkę. Jedna z Obywaterek wróciwszy do swego mieszkania w tej stolicy, znalazła służącą powieszoną, a wszystkie rzeczy zabrane. — Adjutant Lorda Kochran przybył teraz z Lordem do Anglii, wychwala Greków, utrzymując, że nigdzie nie widział przystojniejszych młodych ludzi jak w Grecji. — Panna *Sontag* w ciągu zeszłego Stycznia, występowała 12 razy w teatrze opery włoskiej w Paryżu, to jest 2 w *Cyruliku Sewilskim*, 4 w *Pani Jeziora*, 1 w *Semiramidzie*, 3 w *Otellu* i 3 w *Kopciuszku*. Wkrótce ma wyjechać do Londynu, gdzie będzie pobierać 200 dukatów za każde wystąpienie. — W Portugalji tak częste w tych czasach wydarzały się kradzieże nawet w Kościołach, że Królowa Rejentka wydała odezwe, surowo napominając władze rządowe, aby zapobiegły tym bezprawiom. — *Gazeta Florencka* donosi, że kompozytor muzyczny *Mirecki*, rodem Polak, pisze teraz muzykę do nowej opery, której wyjątki

już wykonywane po znakomitych domach, bardzo się podobały.

W Paryżu ciekawość była powszechną ko-go Król będzie mianować Prezesem Izby deputowanych z przedstawionych 5 Kandydatów; powszechnie uczyniła wrażenie wieść, że Król mianował Prezesem Pana *Roię Kolar* (*Royer Collard*), słysząc atoli że nowo mianowany nie przyjął tego dostojenstwa, co byłoby pierwszym przykładem od czasu restauracji. — W *Sabaudji* d. 8 z. m. strzelec Hrabiego *Apolini* zabił z fuzji *Kruka*, agdy go nioś, ujrzał na szyi tego ptaka srebrną obrączkę z napisem »Dnia 17 Maja, roku 1712« a zatem ten Kruk miałby lat 116, lecz niewiadomo ile już żył lat, gdy mu tę obrączkę zawieszono!

W Krakowie ogłoszono, że NN. Monarchowie protegujący wolne miasto *Kraków* i jego okręg, raczyli postanowić, iż czynności ostatniego Sejmu tego kraju uznane są za nielegalne, w skutku czego dawny Prezes JW. Hrabia *Wodnicki* przez Deputację został zaproszony do objęcia swego dostojenstwa. Radość zaś, jaką ta okoliczność w mieszkańcach miasta *Krakowa* sprawiła, wydała się w powszechnem i dobrowolnem całego miasta oświeceniu i oznakach, i jakie lud pospolity uczuciów swoich ukrywać nie umiający, przy tej sposobności okazywał.

Kępa, Obwód i Województwo Płockie dnia 29 Lutego 1828 r. — Pamiętny w późne czasy będzie dla tutejszej włości, dzień snutego obrzędu pogrzebowego ś. p. JW. Jana Nakwaskiego Stolnika Z. Wyszogrodzkiej K. O. S. który w 71 roku życia zszedł z tego świata. W rodzinnej Ziemi Wyszogrodzkiej sprawując ziemskie urzędy, w młodym jeszcze wieku zaufaniem współ obywateli zaszczycony na Sejm do Grodna r. 1784 był wysłanym. Tam iako i do zgonu wszeregach dobrze myślących Jan Nakwaski stojąc, w krótko na jedno z pierwszych ziemii dostojenstw powołany, Stolnikiem Wyszogrodzkim zostawszy, na czteroletni Sejm na rozdzielo-

nych Sejmikach potem wybrany, odstąpił dobrowolnie przed rugami, godności tej, niewygastę pamięci Stanisławowi Mokronowskiemu swemu współ ziolkowi a umiając szanować bohatera, jego cnotę i zasługi, Nakwaski dowiódł duszy swej szlachetności. W dniu 3 Maja Stanisław August orderem imienia swego Jana Nakwaskiego zaszczycił. Kiedy narod nasz przekonany o potrzebie zasilenia Skarbu Publicznego, sam z własnej woli podatek szluznie ofiarą nazwany postanowił, wybierano do skutecznienia tej czynności, gdzie wszystko na sumiennem Komisjiów działaniem zależało, osoby znane z nieskazitelności, wtenczas Jan Nakwaski Komissarzem do wyszukania 10go grosza był wezwany. Za ustanowieniem zaś Komissjii Cywilno-Wojskowych, Nakwaski aż do ich upadku w Komissjii Wyszogrodzkiej przeżywał. Gdy w r. 1806 Polakom znów rządzić się Opatrzność dozwoliła, Jan Nakwaski do Izby Administracyjnjej Departamentu Płockiego powołany, dla przypadkowego kalectwa już pracę swoich na usługi publiczne pożyć nie mógł. Oddał w zaciścu domowem życie pędząc, odznaczał się tą mocą duszy i niezmownością charakteru, którego w publicznem jego życiu cechowały. Słowo i wola jego były nie wzruszane, łącząc przylem stódecz w pożyte, z gościnnością staroświecką, szacunek wywodził powszechny, przykładem był dla młodzieży, uprzejmy w towarzystwie dla równych w wieku, w wszelkich stosunkach życia i czynnościach dla każdego równie miły. Liczny zjazd rodziny, obywateli, duchowieństwa, mnóstwo okolicznego ludu różnej poci i wyznania na ten obrzęd zgromadzonych, głosy na jego cześć wyrzeczzone najlepiej tego dowiodły. Gdy nakoniec przed wstępem do grobu rodzinnego tych czcigodnych zwłok, za usilnem właściciela żądaniem, ostatni raz Pana im okazano, ich kzy i żałość może najprawdziwszy hołd cnotom Jana Nakwaskiego oddały. —

DONIESIENIA.

Osoby mające chęć ichania do Wrocławia i Saxonji Karetą najdogodniejszą, raczą się zgłosić do domu Hotel de Drezden przy ulicy Długiej Nr 556, do Murgrabiego.

Chustka pór Turecka na białem tle w koła duże, wyrabiane w różnych kolorach, gatunek tej chustki jedwab z wężną wyrabianą, szlak w koło jednostajny nie przyszywany; takową odda lub widział znaleźć, aby raczył oddać lub dać wiadomość pod

Nr 2170, w domu JP. Szenkiewiczowej, a odbierze przyzwoitą nagrodę.

Znaleziony płaszcz, znajduje się pod Nr 717 przy ulicy Leszno. Wiadomość w tamtejszej Golarni.

Papiery dotyczące się Petroneli Ratoskiej onegdaj zgubione. Uprasza się łaskawego znalazcy aby zwrócił je biednej 85 letniej właścicielce w Hotelu Sioleńskim przy ulicy Bednarskiej.

Roku 1828 dnia 10 Marca o godzinie 10tej zrana w Warszawie w domu przy ulicy Mostowej Nr 931, zaite ruchomości, Warsztaty stolarskie, Bala grabowe, debowe suche, i inne ruchomości przez publiczną Licytacją za zapłatą gotowizną, sprzedane zostana. — *Wojciech Rucinski Komornik Sądowy.*

Na dniu 10 Marca r. b. od godziny 9tej zrana i w dniach następnych sprzedane będą przez podpisanego Reienta w Warszawie w domu od ulicy Senatorskiej i Podwała pod Nr 497, na przeciw Kamienicy Razlera położonym, przez publiczną licytacją za gotowe pieniądze, rozmaite efekta do pozostałości nigdy Florjana Kasinowskiego byłego Szefa Kontroli w Komissjii Rządowej Wojny należące, jako to: Srebro stołowe, Tabakierka i Zegarek złoty repeljer, Mable, Obrazy, Kopersztichy, Miodz, kuchenna, Szkło, Porcellana, Paiaus, Garderoba, Bielizna, Broni, Koez, Bryka, 3 Klacze z zaprzęgiem, Sprzęty, gospodarskie i tym podobne przedmioty, a to na żądanie Wdowy i współnascessorów Kasinowskich, oraz z mocy upoważnienia Praesidji Tryb. Cywil. Woiew. Mazowieckiego. — *Kowalewski R.*

Przy ulicy Leszno w domu czwartym od rogu ulicy Przejazd pod Nr 657, jest do nacięcia od wielkanocy r. b. 5 Piwnie sklepionych, zupełne suchych, do zachowania Wint, dogodnych. Wiadomość u właściciela w tymże domu mieszkającego w oficynie po prawej stronie na pierwszym piętrze.

Młodzieniec z dobrą konduitą mający lat 18 i przeszło, mając zaręczenie, jest potrzebny do terminu do Handlu. Wiadomość o miejsce w Cukierni w Ryńku Starego Miasta.

W dniu 6 b. m. zginął Brytan Angielski duży, z obciętymi uszami mający mordę czarną dużą, też duży, sam zaś maści wilezatej; ktoby o takowym dał znać gdzie się znajduje lub też go przyprowadził do domu przy ulicy Aleksandra Nr 2768, przyzwoita nagrodę niezawodnie otrzyma.

TEATR. Wkrótce widowisko na pomnożenie funduszu wysłużonych Aktorów.